

אלימות המתנחלים

מעלה הילון

עמ' 5

זוהדרק

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 48 / 14 בדצמבר 2022

ארצות הברית וישראל משדרות עסקים כרגיל

שני מטוסי חיל האוויר הישראלי מלווים מפציץ אמריקאי מסוג בי-52 בתרגיל משותף המדמה התקפה על איראן, מארס 2021 (צילום: צבא ארה"ב)

והפוליטית של המעצמה מספר אחת ב"דמוקרטיה היחידה במזרח התיכון".

ההכנות למתקפה ישראלית באיראן (שוב!) בעיצומן, ובאופן בלתי תלוי בזוהת הממשלה בישראל. כך, הרחק מהעין, התקיימו בחודשים האחרונים תרגילים משותפים בין חילות האוויר של ישראל וארה"ב, המדמים תקיפה באיראן. זאת ללא ויכוח ציבורי בנושא וללא פיקוח פרלמנטרי. על פי סבר פלוצקר ("ידיעות אחרונות", 25.11): "במרכז של המדיניות הכלכלית בשנה וחצי הקרובות יעמוד המאמץ התקציבי הענק הדרוש למימון מלחמה נגד איראן על כל השלכותיה - במשתמע גם מלחמה רב-זירתית בשותפותיה ושלוחותיה בלבנון, סוריה ועזה". זו אמורה להיות מלחמת גוג ומגוג כפי שמייחל לה האדם שישלוט בקופה הציבורית, שר האוצר המיועד בצלאל סמוטריץ'.

לדברי הפרשן הכלכלי הוותיק פלוצקר: "זו התמונה שעולה מהשיחות עם בכירי צה"ל, ממערכת הביטחון וממקורבי ראש הממשלה המיועד נתניהו. לדבריהם: 'שעה שצה"ל צובר הכנות למלחמה שכבר בולעת תקציבים כבדים, דעת הקהל בארץ עסוקה ביוקר המחיה'". סיכום כה מזוקק להשקפת עולמם של הגנרלים לא נשמע זה זמן רב. המסר בפשוטו הוא: "תכנונו למות, אל תתעסקו בלגמור את החודש".

ההכנות למתקפה על איראן (בחסות האמריקאים) יעלו 10 מיליארד שקל. כך, צפוי תקציב הביטחון להתקרב למאה מיליארד שקל - כרבע מתקציב המדינה. זאת מבלי להביא בחשבון את הוצאות "המלחמה הרב-זירתית" הצפויה. יצוין שסכום דומה, כ-11 מיליארד שקל, כבר בוזבו ב-2011 על ההכנות למתקפה הקודמת באיראן, אשר לא יצאה לפועל.

לידיעת שגריר ארה"ב ניידיס: אם תחזית הבהלות של מלחמה באיראן אכן יתממש, מצעדי הגאווה לא יתקיימו. במקומם, יצעדו המונים בלוויות לבתי הקברות האזרחיים והצבאים, ושר החוץ בלינקן ישלח זר גדול.

שגריר ארצות הברית בישראל טום ניידיס התארח בשבוע שעבר (7.12) ב-"מועדון שוק ההון" הפועל במסגרת הפקולטה לניהול באוניברסיטת תל אביב (אכן, קיים באוניברסיטה "מועדון שוק ההון"!); בהזדמנות זו התייחס ניידיס להרכב הקואליציה הימנית-גזענית המסתמנת: "אני רוצה לשפוט אותם על סמך מעשיהם ולא על סמך ספקולציות". למרות זאת, הוסיף הנציב האמריקאי העליון לדבריו נימה ביקורתית: "הייתי בהלם כאשר דובר על ביטול מצעד הגאווה. צעדתי במצעדי הגאווה בירושלים ובתל-אביב, ויש לי כוונה להמשיך לצעוד בהם".

שר החוץ האמריקאי אנתוני בלינקן התייחס אף הוא באותו יום לראשונה למדיניות בה נוקטת ארצו כלפי הממשלה החדשה בישראל ולנציגי הימין הגזעני, שימונו לשרים בממשלת נתניהו. בלינקן אמר כי "ממשל ביידן ישפוט את הממשלה החדשה לפי מדיניותה, ולא לפי זהות אישים ספציפיים". מדברי שר החוץ עולה כי אין בכונתו להשתתף השנה במצעדי הגאווה בירושלים ובתל-אביב.

במילים אחרות: ארה"ב תחיה בשלום עם ממשלת הימין "מלא-מלא" ועם סדר יומה, הכולל העמקה של הכיבוש, השלטה של משטר תיאוקרטי-גזעני ופגיעה בעובדים. הרי ארה"ב הקפידה לטפח משטרים אפלים דומים זה שנים רבות ברחבי העולם. התנאי הבלעדי הוא מחויבות הממשלה המקומית לשירות האינטרסים הגלובליים והמקומיים של האימפריאליזם האמריקאי. ואכן, ממשלות ישראל לדורותיהן עשו זאת על הצד הטוב ביותר. ייתכנו חילוקי דעות, אך אלה לרוב קורקטיים.

לכן, חסרת שחר הציפייה של ראשי ציבורים שונים, כי ארה"ב "תציל אותנו מעצמנו". ארה"ב מעולם לא עצרה את המדיניות הרצחנית של הכיבוש הישראלי, ולעולם לא תעצור. להיפך: תחזוקת הכיבוש במשך עשרות שנים ללא הייתה מתאפשרת לולא התמיכה הכלכלית, הצבאית

הקומוניסט האופטימיסט מכה שנית

"בתחילת השבוע שעבר, ובתגובה על תלונתי שהוא אופטימי מדי, ציטט באוזני ח"כ לשעבר וידידי בהווה דב חנין את הוגה הדעות ומנהיג המפלגה הקומוניסטית האיטלקית אנטוניו גראמשי: 'פסימיזם של ההיגיון ואופטימיזם של הרצון'. הפירוש המקובל לאמרה הזאת הוא שתפקידו של הפסימיזם להמריץ לפעולה, ושל האופטימיזם - לחשל את האמונה שהמצב אינו אבוד ושפעולה יכולה להשפיע, גם כשהכל נראה חשוך מרפא".

איריס לעאל, "הארץ", 27.11

מה שרואים משם ולא רואים מכאן

"שמעתי שעיתונאים יהודים מתלוננים על היחס העוין שמקבלים בקטאר. מציע לכם להתלוות רק ליום אחד לעיתונאי ערבי פה בארץ, לא בחו"ל".

ציץ של העיתונאי מוחמד מג'אדלה, 28.11

הידעתן? גברים מתלהבים מאישה עם נשק

"ירדן רוטבלט, תושבת ההתנחלות דולב, מסרבת לירות בזמן הריונה 'כי העופרת מסוכנת לתינוק', אך היא תמיד מצוידת בנשק. היא אומרת: 'חשוב שנשים יידעו שהנשק לא פוגע בנשיות, תראו את אוריין ג'ולי. גברים דווקא מתלהבים ממך יותר כשאת עם נשק".

ליאור אוחנה, "ידיעות אחרונות", 25.11

טלפונים ניידים: בצנעא או בפרהסיה?

"קבוצת קנאים קיצוניים עלתה למעונו של חבר בד"צ העדה החרדית הדיין הגאון הנודע רבי שמעון יצחק שלזינגר, כדי להפציר בו לחזור מחתימתו על פסק הבר"צ לאסור על משגיחי ועד הכשרות להוציא מכשירים סלולריים מוגנים בפרהסיה, ולהשתמש בהם באופן מוצנע בלבד. הקיצוניים טענו בפניו כי המכתב נותן לגיטימציה בעקיפין למשגיחי ועד הכשרות להחזיק את המכשירים בצנעא לצורכי פיקוח, וכי ניסיון העבר הוכיח כי המכשירים הללו החריבו הרבה בתים וקלקלו הרבה יהודים".

משה ויסברג, אתר "בחדרי חרדים", 30.11

משרד האוצר בשירות ההון

"שנה וחצי עברו מאז פרסם משרד האוצר ברעש וצלצולים את 'נוהל הלוביסטים', לפיו הוא מתחייב לתעד ולדווח על מפגשים שקיימו עובדיו עם שתדלנים. בתשובה לבקשת חופש המידע, דיווח האוצר באיחור רב על 44 פגישות שהתקיימו בין עובדי המשרד ללוביסטים בעשרים החודשים החולפים - שתי פגישות חודשיות בלבד בממוצע. הדיווח חושף לא רק את הבעייתיות שבנוהל הקיים, אלא גם את היישום החלקי שלו. די להציץ ביומנו של מנכ"ל משרד האוצר, בו מתועדות פגישות אחרות עם לוביסטים בכירים, כדי להבין עד כמה נוהל המשרד, בניסוחו הנוכחי, בעייתי".

שבי גטני, אתר "שקוף", 1.12

מאוד חינוכי: נשיאת מכללה וסוחרת מוות

"נשיאת מכללת בית ברל, פרופ' יולי תמיר, ממשיכה לכהן כדירקטורית בחברת אלביט, אף שלא קיבלה אישור לעבודה נוספת. כללי המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) קובעים כי על נשיא מוסד אקדמי לעבוד אך ורק במוסד האקדמי שבו הוא מכהן. כל עבודה נוספת, גם אם היא נמשכת שעות מועטות, אסורה ללא קבלת אישור. תמיר היא שרת החינוך לשעבר, נשיאת מכללת שנקר וממייסדות שלום עכשיו. מאז 2015 היא משמשת דירקטורית בחברת אלביט מערכות, העוסקת בתחום הלחימה וייצור הנשק. במסגרת תפקידה באלביט היא מקבלת שכר שנתי של 110 אלף שקלים ותוספת של 4,400 שקל לכל ישיבת דירקטוריון".

נתי טוקר, "דה מרקר", 5.12

דברים בשם אומרם

ימנים וימנים - מסרבים להיות אויבים?

"עם 64 מנדטים, לא נסגרה ממשלה בתוך שבוע. התחושה העולה היא שהגוש הזה רצה נורא לנצח, אבל פחות נלהב לשלוט. לקחת אחריות. לנהל. רבים ממצביעי הגוש כבר מתקשים להסוות את תחושת המרירות. למה זה צריך להיראות ככה? בעוד שנייה נצא לצמתים עם שליטי 'ימנים וימנים מסרבים להיות אויבים'. הדבר המעציב הוא שבקרב רבים מתחילה להתגנב המחשבה שלא מדובר באילוצי מו"מ ובי"אין ברירה, אלא בתוצר רצוי ומבוקש. שמעדיפים שרים מוחלשים, אדמיניסטרציה מוחלשת, ממשלה כנועה. שרים שלא יובילו, שלא יבלטו, שלא יפרחו מדי. כלומר - שלא יצליחו. עוד סיבה למרירות היא שלא ניתן להאשים את השמאל".

איתן אורקיבי, "ישראל היום", 1.12

מכירת חיסול במרצ, בעצם רק חיסול

"מחשבים, שולחנות, מדפסות וארונות: מפלגת מרצ הציעה השבוע ציוד משרדי בחינם לכל המעוניין. הנדיבות הזו תמוהה על רקע החובות האדירים של המפלגה לכנסת - כ-16 מיליון שקלים. את הרכוש הזה יכלה הכנסת לחלט בתמורה לחלק מהחוב, גם אם זעום. זאת בהיעדר נכסים שווי ערך אחרים. כעת, לא בטוח מה נותר ממנו".

עידן בנימין, אתר "שקוף", 30.11

מכתבים

למערכת

המאבק על הדמוקרטיה

ככל שחולפים הימים מאז פרסום תוצאות הבחירות, כך מפנים הציבור כי הוא נתון במאבק על גורל הדמוקרטיה בכל החזיתות: במערכת החינוך, בבתי המשפט, בכנסת ובמרחב הציבורי. למעלה מ-800 אנשי ונשות חינוך הצטרפו למחאת האגודה לזכויות האזרח ופורום המורים. פתחנו במחאה כדי להגן על מערכת החינוך, ובמהרה פנו אלינו מנהלות ומנהלי אגפי חינוך והזמינו הכשרות לצוותי חינוך נגד גזענות. בשבוע הקרוב נקיים מגוון פעילויות חינוכיות ברחבי הארץ. עשרות אנשים הצטרפו אלינו בעקבות אמירתו של סמוטריץ' כי ארגוני זכויות האדם הם "איום קיומי". מאות הגיבו על הדברים הנתעבים, והסבירו את הסכנות שבפסקת ההתגברות. והמחאה רק הולכת ומתרחבת - התגייסות הציבור מחזקת אותנו, והיא קריטית להמשך המאבק. בשבועות האחרונים מיפינו את המגוון הרחב של האיומים שמציבה הממשלה החדשה לזכויות האדם, על מנת שנוכל לתת לה מענה אפקטיבי ונחוש בכל החזיתות.

נועה סתת, מנכ"לית האגודה לזכויות האזרח

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

המחאה ובעלי בריתה המפוקפקים

למחאה, אך רק בתנאי שהדגלים שיונפו בה יהיו כחולים-לבנים ולא שחורים. הווה אומר: יש להקים תנועת מחאה שתפנה לנתניהו לא ב-"לך" אלא ב-"בוא". לדבריו של שביט, על תנועת המחאה לשדר "ממלכתיות עוצמתית" (מה זה?). לדעתו, "מחאת המיליון" צריכה להיות רחבה ומכלילה כלפי חילונים, מסורתיים ודתיים-לאומיים. עליה להיות "ממוקדת במאבק בסמוטריץ", בן גביר ומעוז - אך לא בנתניהו. אסור לה להיות אנטי-ימנית ואסור לה להיות אנטי-ביביסטית.

להיפך, הוא ממשיך: "על המחאה לפתוח את זרועותיה לליכודניקים. עליה להיות דמוקרטית ולקבל את ביבי כראש הממשלה. הציבור צריך לגלות פטריוטיות ולדחות על הסף את הקיצוניים משמאל ואת המסורללים האנטי ישראלים". עוד הוא סובר: "על המחאה להיות יהודית, ישראלית וחיובית כאופוזיציה לימין המפלג והמשסע. 'מחאת המיליון' חייבת להציג ברית לאומית ממלכתית המורכבת מאנשי ימין, מרכז ושמאל". אין ספק כי שביט מעדיף, כמו תמיד, שנציגיו יישבו כתף אל כתף עם נתניהו. הוא חרד בעיקר ל"טוהר" צבא הכיבוש, שאת הפיקוד עליו מנסה לתפוס הימין הכהניסטי.

טהרנות היא א-פוליטית

בניגוד לתמיד ולשביט, ידוע גרעון לוי מ'הארץ' בהתנגדותו הבלתי מתפשרת לכיבוש. אך גם לוי התבטא נגד המחאה והפנה את כעסו כלפי העם. לוי הוא 'טהרן'. מה שחורה לו, עד כדי שלילת המחאה הנוכחית, הוא הכוח בו מחזיקות האליטות, שבאפשרותן למקם את המחאה רק באזורי הנהרות שלהן: "לעולם אין במחאות הללו נושאים שנויים במחלוקת. הן תמיד תחומות בגבולות המחנה עצמו ולא מחייבות אומץ לב". כולם מוכנים לצאת נגד מעוז החשוק וההומופוב, אך לוי שואל, ובצדק: "האם הוא האיום הכי גדול?"

לוי סבור כי מחאה היא מצרך נדיר בישראל, וכי לרוב היא מתמקדת באופן כמעט בלעדי בנושאים הרלבנטיים למוחים באופן אישי: "הם לא מעוניינים בזולתם ובחלשים מהם", ממשיך לוי, ומספק דוגמאות לעוולות שמזמן היו צריכות להוציא את האנשים לרחוב. למשל - מערכת החינוך המייצרת בורות, לאומנות וגזענות; או המינהל האזרחי של הכיבוש שרמס את הפלסטינים עוד כשהיה סמוטריץ' אלמוני מוחלט. לוי קובל כי המחאה היא תמיד נגד מעש האחר, ובמיוחד במדינה שההיסטוריה שלה רצופה בפשעים ובמעשים הראויים לגינוי ולהקעה.

לוי צודק שצריך היה למחות גם אז - נגד בנט, גנץ, לפיד וכל אלה שהיו לפנייהם. הוא כועס על לפיד וגנץ שנזכרו למחות רק כשהפסידו בבחירות, והם אכן צבועים. בסיכום דבריו, אומר לוי: "הארץ לא תרעד משום שהיא הייתה צריכה לרעוד מזמן". הציבור הישראלי לא מחה עד כה כי הוא בטוח שהוא חי בדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון. "ואם על עוולות אלה לא מרדנו בעבר", ממשיך לוי, "מוטב שלא נמרוד גם עכשיו - מחמת הצביעות".

זו גישה א-פוליטית. הציבור מוכרח למחות נגד מעשים לא מוסריים גם כאשר הם לא נוגעים בו ישירות, ובאופן בלתי תלוי באירועי העבר. קיימים אלה שהפגינו למען עצמם וכעת מבינים ששגו. האם אין להם זכות למחות? ניתן להחליף את השלטון, אך הרבה יותר קשה, ובעצם בלתי אפשרי, להחליף את העם.

אבישי ארליך

עם הקמת הממשלה צפויה לפרוץ מחאה, ובקרב חוגי האליטות השמנמנות והשאננות מתנהל ויכוח: האם לצאת למאבק ציבורי רחב נגד הממשלה החדשה? אם כן, מי יוביל אותו? נגד מי יש להפנות אותו? אילו ערכים יקדם? וכמובן - כיצד ניתן לפקח עליו כך שלא יחמוק מידי המארגנים? בליכוד מנסים, כצפוי, להציג את המחאה כדחיית הלגיטימיות של הממשלה החדשה וכדחיית תוצאות הבחירות. ניסיונם לתייג את המחאה כשלילת הדמוקרטיה נשען על תפיסה ציבורית שגויה שלה כ"שלטון הרוב". זכות המחאה אינה תלויה במתן רשות מהרוב. פגיעה בזכות המחאה היא פגיעה בכבוד האדם ובחירותו. זכות המחאה היא זכות אדם יסודית בדמוקרטיה, ולראייה: מחאות מתקיימות גם במשטרים לא דמוקרטיים. דיכוי המחאה הוא נייר הלקמוס של המשטר האנטי דמוקרטי.

בחירות אפוא הן אך פרוצדורה להקמת רשות מחוקקת. שאלה לא פשוטה המונחת לפתח הציבור היא: האם אותה מחאה תוגבל רק לתקיפת ציר מעוז-בן-גביר-סמוטריץ' ומפלגותיהם, או שמא תופנה כלפי כלל מחנה נתניהו. לא תיתכן מחאה עממית המונית המוגבלת לשיקולים קואליציוניים. המוחים ברובם יסרכו להגביל את מחאתם לתכתיבי הדלת המסתובבת שהיא קואליציית סיעות בכנסת. הם ימחו באופן עקרוני ומצפוני נגד מדיניות הממשלה ובאופן שאינו תלוי בהרכבה. החשיבה המבדילה בין טוב לרע לפי העושה ולא לפי המעשה מושחתת במהותה.

חיוני להשתתף בכל המחאות שיתעוררו, ולהציף בהן נושאים כלכליים, חברתיים ומגדריים; להתנגד לאי-שוויון ולגזענות על כל מופעה; לעמוד בנחישות נגד האפליה כלפי הפלסטינים בשטחים הכבושים ובישראל. לארגוני זכויות האדם הגדולים תפקיד חשוב ומשאבים, ועליהם למנף ולקיים את המחאה לאורך זמן. המחאה לא תהיה א-פוליטית; ניסיון כזה נכשל בעבר וייכשל שוב. כל ניסיון למשטר את המחאה יוביל לגוויעתה בטרם עת. כל ניסיון להפריד בין הציבור היהודי לערבי, בין המרכז לפריפריה ובין הדתיים לחילונים יחליש את המאבק.

על בעלי ברית מפוקפקים

יולי תמיד היא אישה רבת פעלים: היא הייתה ממקימי שלום עכשיו, פרופסור אמריטה לפילוסופיה באוני' ת"א, שרת הקליטה ושרת החינוך לשעבר, נשיאת מכללת שנקר וכעת - נשיאת מכללת בית ברל. אך בצד היותה מומחית לאתיקה ולחינוך, היא משמשת דירקטורית בחברת הנשק אלביט (איזו מומחיות היא מביאה לשולחן?). והנה, תמיד מציעה ('הארץ' 1.12) חלופה מופלאה לממשלת הימין "מלא-מלא": במקום הרע במלואו, הרע במיעוטו - לוותר לנתניהו על אישומיו ולהיכנס עמו לקואליציה במקום סמוטריץ' ובן-גביר. אכן היגיון מפא"יניקי גאוני ישירות מפי תלמידתו המצטיינת של ישעיהו ברלין ז"ל. תמיד יודעת שהצעתה תפנה כלפיה ביקורת רבה. אילו חוגים היא מייצגת? את בית ברל? את אלביט? את שניהם? אף אחד מהם? תפיסתה מניחה כי בידיה הסמכות להעניק את השלטון לאחרים, וכי הציבור מעדיף אותה ואת שכמותה לצדו במאבק.

דומה לה העיתונאי ארי שביט. גם הוא היה בעבר פעיל בשלום עכשיו ופובליציסט חשוב ב'הארץ' (הוא נעלם ממערכת העיתון לאחר שהואשם בהטרדות מיניות). כעת הוא כותב בעיתונים "מקור ראשון" ו"ידיעות אחרונות". שביט קרא לאחרונה ("ידיעות אחרונות", 8.12) לציבור לצאת

עודה נפגש עם מזכ"ל האו"ם

יו"ר חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה, נועד (9.12) עם מזכ"ל האו"ם אנטוניו גוטרש במטה הארגון בניו יורק. הפגישה נערכה בצל הקמת ממשלת הימין הגזעני בראשות בנימין נתניהו. עודה העביר לידי גוטרש מסמך המפרט את חששותיו מעליית ממשלת הימין הקיצוני, ואת השלכותיה על גורל הציבור הערבי ובטחונו האישי.

קודם לכן השתתף ח"כ עודה בכינוס השנתי של השדולה היהודית האמריקאית המתקדמת - "ג'יי סטריט", שנערכה בווינגטון בהשתתפות כ-2,000 צירים. עודה הדגיש בפני באי הכנס את החששות מפני הממשלה המסתמנת.

לפי "הארץ" בחר ח"כ עודה שלא לדווח ליו"ר הכנסת על פגישתו עם גוטרש, מחשש שמשלחת ישראל באו"ם בראשות השגריר גלעד ארדן תלחץ לבטלה. מועד קיום הפגישה נקבע עוד בטרם הבחירות לכנסת בישראל, אך קיומה נשמר בסוד לבקשתו של גוטרש, זאת כדי שלא ייעשה בה שימוש פוליטי. זו הפעם הראשונה בה נפגש חבר כנסת מטעם חד"ש עם מזכ"ל האו"ם באופן אישי.

עודה הבהיר בדבריו כי אינו מצפה שהפגישה תוביל להתערבותו הישירה בישראל, אך ביקש שמוסדות האו"ם יהיו מודעים למה שעלול להתפתח במדינה. עוד הדגיש עודה את חשיבות הפלסטינים והציבור הערבי כמיעוט לאומי, ואת הצורך לשמור על זכויותיהם.

"ממשלת ישראל הנכנסת תכלול את איתמר בן גביר, חסיד הכהנים, תנועה פוליטית גזענית, אשר הוגדרה כארגון טרור עולמי על ידי ארגונים בינלאומיים רבים, כולל משרד החוץ של ארצות הברית", אמר עודה. כמו כן, סיפר יו"ר חד"ש-תע"ל לגוטרש על הפשיעה ומקרי הרצח בקרב החברה הערבית. "ארדן לא מייצג אותנו ולכן אנחנו נייצג את עצמנו. נמשיך להיאבק למיגור האלימות בכל מקום", הוסיף.

במקביל, ארבעה שגרירי או"ם בחרו שלא להגיע (8.12) לסויר בכותל המערבי, אותו יזם ארדן. גורמים המעורים בתקרית טענו כי הארבעה - שגרירי רומניה, איטליה, סלובניה ומולדובה - החליטו שלא להצטרף לסויר בעקבות התנגדות מדינותיהם לכיבוש ירושלים המזרחית בידי ישראל.

כוחות הכיבוש

הרגו בת 16 בג'נין

סוכנות הידיעות הפלסטינית וואפא דיווחה (12.12), כי נערה בת 16 נהרגה מידי כוחות הכיבוש בג'נין. לפי הדיווחים, הנערה ג'נא זכארה נפגעה בראשה מאש חיה בזמן ששהתה בגג ביתה בעת כניסת הכוחות לעיר. בעקבות מותה של הנערה, הכריזו הפלגים הפלסטיניים בג'נין על שביתה כללית כאות אבל. מאז תחילת 2022 הרגו כוחות הכיבוש הישראליים 166 פלסטינים בשטחים הכבושים.

ח"כ איימן עודה (חד"ש) הגיב להרג הטראגי: "מה כל כך הפחיד אתכם בדמותה של ג'נא זכארה שעמדה על גג ביתה? הכובש הנפשע תמיד יישאר מבועת, לא משנה בכמה תותחים יתחמש. רק סיום הכיבוש יביא צדק".

בשבוע שעבר נהרג צעיר פלסטיני ושלושה נפצעו סמוך להתנחלות בית אריה. לפי דובר צה"ל, הצעירים הפלסטינים השליכו אבנים ובקבוקי צבע סמוך להתנחלות, וחיילים שהיו במקום ירו בהם. ההרוג הוא דיא ארימאוי בן 17 מבית רימא. אחד הפצועים שהוא במצב קשה, מטופל בבית חולים ישראלי. ארימאוי נפגע משני כדורים שירו החיילים בגבו. שני הפצועים הנוספים במצב בינוני.

שליחת האו"ם לילדים ואזורי מלחמה, וירג'יניה גמבה, הגיעה (11.12) לראשונה לביקור בישראל כדי לבדוק את האפשרות לכלול את ישראל ברשימת המדינות הפוגעות בילדים. ביקורה בישראל נערך לאחר שבדו"ח הקודם שיגרה אזהרה לישראל: אם לא תשנה את מדיניותה כלפי הילדים הפלסטינים, תישקל הכנסתה לרשימה השחורה בשנה הבאה. ישראל נכללה בעבר בדוחות האו"ם שכללו גינוי חריף בתגובה למצבם של הילדים הפלסטינים. ישראל הואשמה, בין השאר, בפגיעה בלימודים במוסדות החינוך בפלסטין. הדו"ח שחיברה גמבה בשנה שעברה עסק בעיקר במבצע שומר החומות, בו הרגה ישראל ילדים רבים.

תושבי פרדס חנה-כרכור

הפגינו נגד ניסיון השתקה

כמאתיים תושבים הפגינו (10.12) למען הקרנת הסרט התיעודי הישראלי "H2 מעבדת השליטה" ברחבת המועצה המקומית של פרדס חנה-כרכור. זאת, לאחר שראש המועצה המקומית, הגר פרי יגור, מנעה את הקרנתו ביישוב. יגור קיבלה את ההחלטה בעקבות דרישת יו"ר ארגון הימין הקיצוני "בצלמו", שי גליק. הסרט התיעודי, בבימויים של נועם שינף ועידית אברהמי, מותח ביקורת קשה על ההתנהלות הכיבוש הישראלי בשטחים הפלסטיניים ומתמקד בעיקר בנעשה בעיר חברון.

בסרט פורץ הדרך חושף את החיים בחברון בחמישים השנים האחרונות. זאת באמצעות קטעי ארכיון נדירים וראיונות עם פוליטיקאים ומקבלי החלטות. הסרט מראה כיצד נראים החיים בשכונת מגורים שהפכה זירת מאבק פוליטי ודת. יוצרי הסרט השקיעו בתיאור הרקע להיווצרות המאבקים, והדגישו את תפקידם בעיצוב ההווה הישראלית. יוזר שהסרט הוקרן בתחילת אוקטובר במועדון הגדה השמאלית בתל-אביב בהשתתפות יוצריו.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לנסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

עדותו של תחקירן שטח בארגון בצלם

המתנחלים: אלימות של עליונות יהודית

האסטרטגיות: הרחקת פלסטינים מאדמותיהם כדי לאפשר לישראל להשתלט עליהן ולהשתמש בהן.

אחת הדרכים בהן נוקטת המדינה להשגת מטרותיה היא הקמת "חוות חקלאיות", המתבססות על רעיית עדרי צאן ובקר. בשנים האחרונות הוקמו יותר מ-15 חוות כאלה באזור רמאללה בלבד, רובן על שטחי המורדות המזרחיים של בקעת הירדן. "חוות" אלה מאפשרות השתלטות קלה ומהירה על שטחים שהיקפם יכול להגיע לאלפי דונמים, ובהשקעה כמעט אפסית של משאבים. שיטת הפעולה היא פשוטה: אדם או משפחה מתנחלים בלב אזור פלסטיני, שם הם מגדלים את עדריהם בחסות הצבא. האחרון מונע באלימות מהתושבים הפלסטינים להגיע אל שטחי המרעה שלהם, אל אדמותיהם המעובדות ואל מקורות המים ששימשו אותם לפני הקמת ההתנחלות.

הפשעה מתרבה בחסות המדינה

אני עובד כתחקירן שטח מטעם ארגון בצלם באזור רמאללה כבר יותר מעשרים שנה, ובמהלכן ראיתי ותיעדתי פשעים והפרות זכויות אדם רבים מספור. אך בתקופה האחרונה בולטת ההסלמה במקרי האלימות של מתנחלים כלפי פלסטינים - הכול בגיבוי הצבא הישראלי.

מספר האירועים שתועדו בשלושת החודשים האחרונים ממחיש את עוצמת האלימות עמה נאלצים הפלסטינים להתמודד: מאז תחילת ספטמבר תיעדתי במחוז רמאללה ואל-בירה 42 אירועים, מתוכם 7 מקרים של תקיפה פיסית, 13 של תקיפת נוסעים פלסטינים באבנים בכבישים (בייחוד בכביש 60), 6 של תקיפת בתים באבנים ו-3 של שריפת כלי רכב. בנוסף, מאות עצים הושחתו (רובם עצי זית), ותועדו לפחות 29 מקרים של פגיעה ברכוש אחר.

במקרים הקיצוניים ביותר, השתתפו החיילים עצמם בתקיפות וירו בפלסטינים ירי חי - לפעמים במקביל למתנחלים. כך, למשל, בסוף יולי הגיעו חיילים לפזר הפגנה של פלסטינים מאל-מור'יר, שמחו על הקמת המאחוזים ועל אלימות המתנחלים באזור. לאחר זמן קצר הגיעו למקום כמה מתנחלים, חלקם חמושים. אחד המתנחלים ירה לעבר מידי האבנים ואחרים יידו אבנים בעצמם - הכל בנוכחות החיילים שירו גם הם לעבר הפלסטינים. אמג'ד נסר, בן 15, נהרג מירי חי של חייל או של מתנחל ושני פלסטינים נפצעו.

במקרה אחר, מתנחלים התקדמו למעיין הכפר אל-מזרעה אל-קיבלייה. התושבים הפלסטינים התעמתו איתם, ואז הזעיקו המתנחלים שוטרי מג"ב וחיילים. האחרונים ירו למוות במהדי לדאדווה, בן 17, ופצעו נער נוסף.

מעשי אלימות מצד מתנחלים בגיבוי המדינה הם ביטוי של האלימות שאוצר משטר האפרטהייד - מה שמסביר גם את הפסיביות בה נוקט המשטר אל מול הפורעים שפגעו בפלסטינים. אלה, ככלל, לא נדרשים לתת דין וחשבון על פשעיהם.

הניסיון של בצלם הוכיח כי גם כאשר הקורבנות מגישים תלונות לצבא או למשטרת ישראל, אין בכך תועלת. בהיעדר מנגנונים שיגנו על הפלסטינים מפני האלימות, יש צורך בהתערבות דחופה של הקהילה הבינלאומית. עליה להפעיל לחץ אמיתי על ישראל כדי שתשנה מציאות זו.

איאד חדאד

האג'ר כעאבנה בבית החולים (צילום: איאד חדאד, בצלם)

באמצע יוני נסעתי לבקר את האג'ר כעאבנה, בת 48, אם לתשעה. היא שכבה בטיפול נמרץ בעודה סובלת מדימום במוח ושבר בגולגולת. ראשה היה עטוף בגזה, פניה נפוחים וחיוורים. ידה השמאלית השבורה הייתה בגבס ומכשירים רפואיים מחוברים לגופה. כל זה כתוצאה מתקיפה אכזרית שביצעה קבוצת בריונים מתנחלים בה ובמשפחתה..

הם הופיעו בביתה שבאחת הקהילות הברואיות בראס א-תין רעולי פנים, אוחזים אלות וגז פלפל. לאחר מכן התפרצו לאוהל המשפחה והכו את האג'ר, את בעלה מוסטפא ואת בניהם. חיילים הגיעו למקום, אך במקום לרסן את הפורעים ירו באוויר, רדפו אחרי שניים מבני המשפחה ועצרו אותם. לאחר כמה שעות חזרו ועצרו גם את מוסטפא, לאחר שהשתחרר מבית החולים.

משפחת כעאבנה, כמו עשרות משפחות נוספות, נאלצת להתמודד עם תקיפות דומות זה תקופה ארוכה. כחודש לאחר התקיפה עזבה המשפחה את ביתה ועברה לגור בקהילה סמוכה, בתקווה למצוא בה ביטחון ושקט.

עשרות קהילות חשופות לסכנה

עשרות קהילות פלסטיניות ברחבי הגדה המערבית נאלצות לחיות במציאות דומה. למציאות זו נלווים לחצים נוספים מצד משטר האפרטהייד הישראלי, הכוללים הריסות בתים ואיסור כמעט מוחלט על בנייה. לכן, קיים חשש כי גורל קהילות אלה יהיה דומה לזה של משפחת כעאבנה.

אלימות המתנחלים מעולם לא הייתה פעולה שביצעו בודדים, כזו המנותקת מההקשר הרחב של משטר האפרטהייד. את האלימות אמנם מבצעים המתנחלים, אך מעשיהם נטועים עמוק באופיו של הכיבוש ובמטרותיו

עובדות ועובדי מכון מופ"ת נציגי ההסתדרות מפגינים מול ביתה של יו"ר הוועד המנהל דפנה לב בתל אביב, 8 בדצמבר (צילום: ועד עובדי מכון מופ"ת)

עובדי מכון מופ"ת דורשים חתימת הסכם קיבוצי

שבע שנים של גרירת רגליים

ממובילות המחאה באלימות בפניה. ניסיון ההשתקה הנתעב נענה בנחישות מצד העובדים שהרחיקו את התוקף בכוח, והזמינו משטרה שערכה אותו לתשוא.

באותו שבוע (8.12) ארגן ועד העובדים הפגנה מול ביתה של יו"ר הוועד המנהל של מכון מופ"ת, דפנה לב, בצפון תל-אביב. לדברי הוועד, לב, לשעבר מנהלת מינהל החינוך בעיריית תל-אביב-יפו, היא זו שכולמת את חתימת ההסכם הקיבוצי לאחר שבע שנות מו"מ. העובדים נעמדו מול ביתה של לב עם שלטים, וקראו: "דפנה, דפנה תחתמי על ההסכם הקיבוצי", "דפנה לב דפנה לב – לחתום על דף זה לא כואב", "העובדים והעובדות נלחמים על הזכויות" ועוד.

עו"ד גיא רוטנברג, אשר מתחילת ההתאגדות מייצג את עובדי המכון כנציג האגף לאיגוד מקצועי של ההסתדרות במרחב תל אביב-יפו, מסר ל"זו הדרך": "ההתאגדות העובדים במכון ערכה שנתיים והייתה רצופה מכשולים שערמה ההנהלה. במו"מ על ההסכם הקיבוצי, היא הציגה עמדות נוקשות ובלתי מתפשרות. אך למרות זאת שמר הוועד על איפוק ופעל להגיע להסכמות. לצערי, ההנהלה נוקטת שיטות התחמקות, ומתרצת תירוצים משפטיים וכלכליים ריקים מתוכן. לאחר תקופת שיא בת שבע שנים ללא הסכם קיבוצי, כלל לא בטוח שבכוונת המכון לחתום על ההסכם. מדובר בהתנהגות לא ערכית ורומסת זכויות. ודאי לא הייתי מצפה להתנהגות כזו ממוסד ציבורי הפועל בתחום החינוך".

בתום ההפגנה מול ביתה של לב מסרה הנהגת העובדים: "ההחלטה לחתום על ההסכם הקיבוצי מונחת לפתחה של גב' לב, ועל כן אנו מפצירים בה להפסיק את גרירת הרגליים הממושכת, של הנהלת המכון בראשותה. סרבנות הוועד המנהל והנהלת המכון לחתום על ההסכם הקיבוצי פוגעת אנושות בזכויות העובדים, שהם חלק קריטי ובלתי נפרד מהמשך קיומו. תמו שבע השנים הרעות - לא נמשיך לתת יד לניצול העובדים. אנו דורשים מיצוי זכויותינו וחתימה על ההסכם הקיבוצי היום!".

ועד עובדי המינהל במכון מופ"ת, המכון הארצי למחקר ולפיתוח בהכשרת מורים ובחינוך המאוגדים בהסתדרות, החל בצעדים ארגוניים (4.12) ושיבש את העבודה במקום לאורך השבועיים האחרונים. במכון מועסקים כחמישים עובדים מנהלתיים הנתונים זה שבע שנים בסכסוך עבודה מול הנהלת המכון, המסרבת בתוקף לחתום עמם על הסכם קיבוצי. זאת, על אף מו"מ ממושך בין הצדדים שהגיע לסיומו, ועל אף ויתורים רבים מצד העובדים ומצד ההסתדרות.

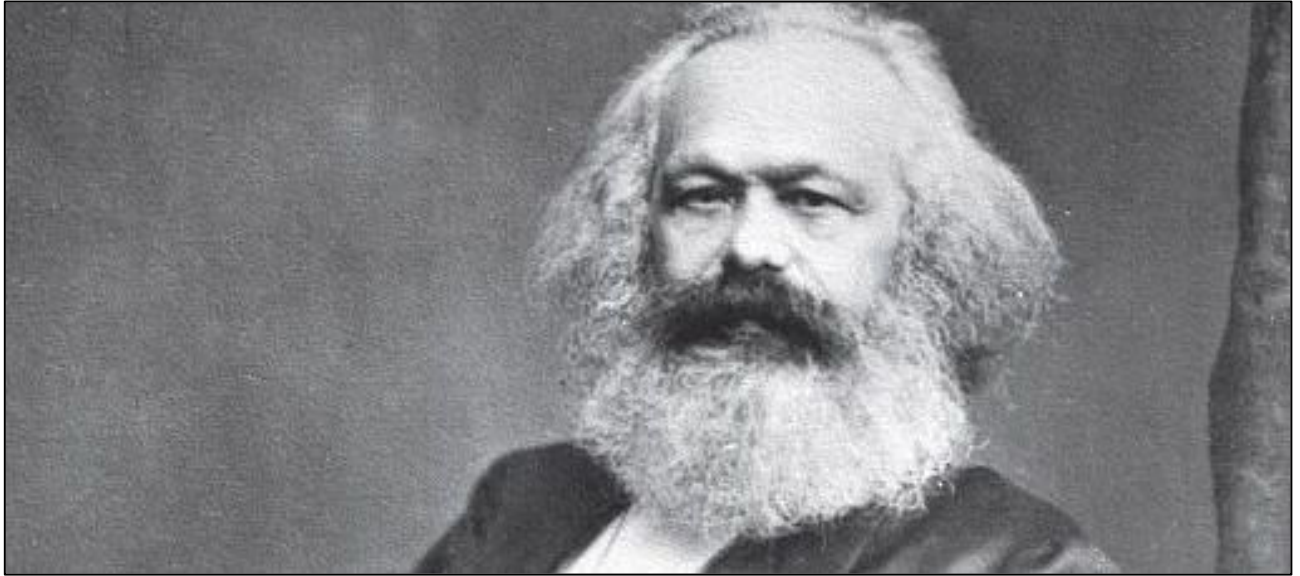
ועד העובדים מסר: "נציגי ההנהלה קיימו ישיבה עם יו"ר הוועד המנהל ויו"ר חבר הנאמנים. השניים אמרו לנציגי ועד העובדים בצורה חד משמעית, כי אין בכוונתם לחתום על ההסכם הקיבוצי בזמן הקרוב, וכי יתכנו פיתורים. לכן, לא נותרה לנו ברירה אלא לצאת למאבק על מקום עבודתנו ועל זכויותינו הבסיסיות". עוד נמסר: "עד לחתימת ההסכם, בכוונתנו לנקוט צעדים ארגוניים אשר ישבשו את מהלך העבודה עד להשבתה מלאה".

כחלק מהצעדים, הפגינו העובדים במקום עבודתם (6.12) וקראו להנהלה לחתום מיד על ההסכם הקיבוצי. כעשרים מעובדי המכון סיירו בין קומות הבניין, שרקו במשורקות, והניפו שלטים ועליהם הכיתוב: "ניצול עובדים זה לא חינוכי", "ניהול כושל - לא על הגב שלנו", "באנו חושך לגרש", "בארגון מתוקן העובדים הם המשאב הכי חשוב" ועוד.

במהלך ההפגנה נרשמה תקרית מכוערת. בעת סיור העובדים בבניין, הם נעמדו מחוץ לו ובקרב האודיטוריום, בו התקיימה באותה שעה הרצאה לקהל חיצוני ששכר את החלל מהמכון. בשעה שקראו העובדים להנהלה לחתום על ההסכם, יצא מהבניין אחד ממארגני ההרצאה ודרש מהעובדים בתקיפות לחדול ממחאתם. העובדים הסבירו לאדון כי הם דורשים זכויות המגיעות להם כחוק, אך זה הוסיף להתנהג בתוקפנות.

בתגובה התפרצו העובדים לאודיטוריום וקראו באזני הנוכחים כי המרצה שלהם מבקש להשתיק מחאה חוקית ודמוקרטית. במקום התפתחה תגרה, ואותו איש תקף את אחת

ישעיהו בן-סירא

ספרו של מרקס המבוא "לביקורת הכלכלה המדינית" - לראשונה בעברית

ההון כגורם המכריע בקפיטליזם

תקופה פורייה זו הגיעה לשיאה ב-1867, עם פרסום הכרך הראשון של "הקפיטל", ספר הכלכלה המעמיק של מרקס, ונמשכה עד מותו ב-1883. בדיעבד, ניתן לומר כי מסקנות המבוא, ובעיקר הקביעה שאת הדיון בכלכלה יש לפתוח בבחינתו של מושג ההון, הן שהובילו את מרקס לפתוח את עבודתו הבוגרת בכלכלה בספר שהוקדש לדיון בהון - "הקפיטל".

טל מאיר גלעדי

לקראת הכנס בוורשה בנובמבר 2023

פורסם קול קורא לכנס

המרקסיסטי-פמיניסטי

הכנס המרקסיסטי-פמיניסטי הבינלאומי פרסם קול קורא להגשת מאמרים לקראת עריכתו בנובמבר 2023 בוורשה. בין המושבים המתוכננים: "נשים ומלחמה", "קפיטליזם עכשווי ומגדר", "ניצול עבודת נשים" ועוד.

בנובמבר אשתקד נערך הכנס המרקסיסטי-פמיניסטי הבינלאומי הרביעי באופן מקוון (באנגלית ובשפות נוספות עם תרגום לאנגלית). השתתפו בו פעילות והוגות מרקסיסטיות-פמיניסטיות בולטות ממספר מדינות רב ובהן גרמניה, ספרד, קולומביה, ארגנטינה, בריטניה, צרפת, איטליה, ארה"ב, גואטמלה, הודו, סלובניה, פולין, איראן, סוריה, יוון, ברזיל, טורקיה ופורטוגל.

הרעיון לקיום הכנס נולד אצל המדור הפמיניסטי של המכון לתיאוריה ביקורתית בברלין, וביזומת הסוציולוגית הוותיקה פריגה האוג. זו הציגה את "13 העקרונות של המרקסיזם-פמיניזם" בכנס הראשון שנערך בברלין ב-2015. הכנס השני נערך כעבור שנה בווינה, והשלישי - בעיר לונד שבשבידיה ב-2018.

לפרטים נוספים: <https://marxfemconference.net>

מקובל לטעון כי מרקסיזם הוא ענף פילוסופי, אך קרל מרקס הפסיק לכתוב חיבורים פילוסופיים כאשר היה בן שלושים בערך. בבגרותו כתב ספרי כלכלה וביניהם: "לביקורת הכלכלה המדינית" ו"הקפיטל"; חיבורים בהיסטוריה ובסוציולוגיה, כגון "ה-18 בברומר של לואי בונפרט" ו"מלחמת האזרחים בצרפת"; וכמובן כתבים פוליטיים כגון "מניפסט המפלגה הקומוניסטית" או "ביקורת תוכנית גותה".

קשה למצוא אפוא בכתבי מרקס הבוגר חיבורים שהוקדשו במיוחד לפילוסופיה. יוצא מן הכלל בהקשר זה הוא המבוא "לביקורת הכלכלה המדינית". מרקס גנז חיבור זה שכתב ב-1857, והוא לא ראה אור בחייו. החיבור שרד כטיטלה, ונותר, ככל הנראה, ניסיונו היחיד של מרקס לנסח באופן שיטתי את הנחות היסוד הפילוסופיות לעיסוקו בכלכלה, בהיסטוריה ובסוציולוגיה.

השאלה המנחה של המבוא היא שאלה מתודולוגית: היכן יש להתחיל דיון בכלכלה? במה מתחילים את ההסבר? אלא שהתשובה שמספק מרקס לשאלה המתודולוגית זהה לתשובה לשאלה נוספת: "מהו הגורם, המאפיין או היחס הכלכלי המכריע?". התשובה לשאלה המתודולוגית תלויה לפיכך בתפיסה שלמה בדבר הסיבתיות במדעי החברה.

התשובה תלויה גם בפילוסופיה הגורסת כי מושגים וגורמים חברתיים-כלכליים הם פרטים המשתנים לפי המכלול החברתי-כלכלי שבו הם מתקיימים. נוסף לכך, אופיו של המכלול החברתי-כלכלי נקבע בעצמו על ידי מה שמרקס מכנה "גורם מכריע". לפי מרקס, בגבולות החברה המודרנית ההון הוא הגורם המכריע; הוא "העוצמה הכלכלית המושלת בכול".

לכן, נקודת הפתיחה של כל דיון בכלכלה צריכה להיות ניתוח ההון. העקרונות הפילוסופיים שניסח מרקס לראשונה במבוא פתחו בפניו את הדרך להישגיו התיאורטיים. כתיבת המבוא פתחה את תקופת העבודה הפרודוקטיבית בחייו. מיד לאחר המבוא חיבר את ה"גורנדרסה", אוסף טיוטות ארוך בו עיבד וניסח חלק ניכר מחידושו בכלכלה.

עובדי מחקר אקדמיים מפגינים בקמפוס אוניברסיטת קליפורניה בסן דייגו, 6 בדצמבר 2022 (צילום: איגוד עובדי הרכב)

מרד הפרולטריון האקדמי בארה"ב

לראשונה זה 40 שנה:

שביתה ב"ניו יורק טיימס"

בשבוע שעבר (8.12), ולראשונה זה 40 שנה, פתחו כאלף עיתונאים ועובדים בעיתון "ניו יורק טיימס" בשביתה אזהרה בת 24 שעות. השביתה פרצה כחלק מצעדים ארגוניים שנוקטים העובדים במחאה על העיכוב במו"מ לחידוש הסכמם הקיבוצי. תוקף ההסכם הקודם פג במרס 2021. השוכתים, חברים באיגוד העיתונאים של ניו יורק, מסרו כי ההנהלה גוררת את רגליה במסגרת המו"מ המתמשך לחידוש ההסכם. הארגון פרסם הודעה לפיה: "זה רשמי, החלה השביתה הגדולה ביותר בארבעת העשורים האחרונים. זה לא קל לסרב לעבוד בעבודה שאותה אתה אוהב. אך החברים בארגון מוכנים לעשות כל שנדרש כדי לעבוד במערכת חדשות המיטיבה עם כולם". נוסף לשביתה, ערכו העובדים הפגנה בפתח מערכת העיתון בהשתתפות מאות.

על פי הדיווח שמסר האיגוד, דיוני המו"מ נמשכו לאורך כל השבוע. אך חילוקי הדעות בין שני הצדדים נותרו בעינם. סגן רכז המערכת קליף לוי מסר, כי ההנהלה הציעה העלאת שכר מיידית של 5.5%, ושתיים נוספות של 3% ב-2023, וב-2024, שיהיו עלייה שנתית של 2.2% לאורך תקופת ההסכם. סטייסי קאוולי, כתבת פיננסים ונציגת האיגוד, מסרה כי הארגון מבקש העלאה של 10%, שתפצה על שחיקת השכר בשנתיים האחרונות. הצדדים חלוקים גם בקשר לעבודה מרחוק, לה מתנגדת ההנהלה.

גם בגופי תקשורת נוספים בניו יורק הוכרזו סכסוכי עבודה. לפני שבועיים השתתפו עיתונאי "ניו יורק טיימס" בהפגנה מול בניין סוכנות הידיעות "רויטרס", ביוזמת עובדיה שהכריזו גם הם סכסוך עבודה.

עיתונאי "פוסט-גאזט" שבציר פייטסבורג שובתים זה שמונה שבועות במחאה על הקיצוץ המתוכנן בביטוח הבריאות שלהם. בפורט וורת שבטקסס שובתים עיתונאים כבר יותר מחודש בשל החשש מפיתורים. נותר לעקוב ולראות לאילו ממדים עוד תתפתח המחאה.

יוסי אבו

גל שביתות אקדמאים, עובדי מחקר ואנשי סגל זוטר פוקד מוסדות אקדמיים רבים ברחבי ארצות הברית. המחאה כבר זכתה לכינוי: "מרד הפרולטריון האקדמי". בספרה של אליסה קווארט "לחוצים" (2019) היא הגדירה שכבת עובדים זו "הפרולטריון הבינוני". הווה אומר: אנשי שכבות הביניים שזכו לרכוש השכלה אקדמית, אך נתקלים בניצול מחפיר במשק הקפיטליסטי הניאו-ליברלי.

הבולטת בין השביתות היא בעיצומה: באוניברסיטת קליפורניה שובתים 12 אלף בתר-דוקטורנטים זה שבועות. לאחרונה הגיעו השובתים להסכמה עקרונית עם ההנהלה, שהסכימה להעלות את שכרם ולשפר את תנאיהם. האקדמאים התארגנו במסגרת איגוד עובדי תעשיית הרכב, המייצג כעת גם את עובדי ההיי-טק החשופים לסכנה עקב המשבר הנרחב בענף.

הרולד מאירסון, עיתונאי באתר "פורטסייד", דיווח באחרונה כי הנהלת האוניברסיטה הציעה לבתר-דוקטורנטים הסכם לפיו יקבלו העלאת שכר הנעה בין 20%-23%, ואשר תיכנס לתוקף בשנה הבאה. בנוסף, יקבלו תוספת של כמה אלפי דולרים למימון מסגרות חינוכיות עבור ילדיהם. אך על פי החישוב שערך האיגוד, יציב ההסכם החדש את העובדים ברף התחתון של המעמד הבינוני הרעוע, עם הכנסה שנתית ממוצעת של כ-40 אלף דולר. סכום זה אינו מספיק לדיוור ראוי במדינת קליפורניה, ומספיק בקושי לרכישת מעונות (קרוואן). 36 אלף עוזרי ההוראה והמחקר ברחבי ארה"ב, המשתכרים ברובם כ-20 אלף דולר בשנה, סרבו לקבל הצעה דומה. הם הבהירו היטב כי אינם מתכוונים לחזור לעבודה בלא חתימת הסכם קיבוצי המאפשר להם להתקיים בכבוד.

התאגדות האקדמאים בארגון עובדי הרכב ממשיכה מסורת סולידרית היסטורית. המאבק של עובדי הרכב נגד שלוש יצרניות הרכב הגדולות בארה"ב זיכו את הטכנאים ואת עובדי הייצור בתוספות שכר גבוהות למדי.

עובדי הייצור המיומנים בקרב עובדי הרכב חתמו ראשונים על ההסכמים, אך סירבו להמשיך את העבודה עד שכלל עובדי הייצור, שמספרם גבוה בהרבה מזה של עובדי הייצור המיומנים, יחתמו על הסכמים משלהם. ה"אני מאמין" של האיגוד הוא: "הפגיעה ביחיד – היא פגיעה בכולנו".

זוהר אלון

בבית ספר תיכון בכפר קרע ובין תלמידותי הייתה בת. בהדרגה, היא יצרה סרט קצר על אודות אביה בשם 'על תיאטרון החיים'. שמרנו על קשר מאותו רגע ועד להירצחו. אחרי הרצח שאלתי את עצמי: 'איזו חברה הורגת אמן אהוב וכולט המשמיע את קולו הייחודי?'. בנקודה זו החלטתי ליצור את הסרט שהפקתו ערכה חמש שנים".

יוסי אבו

תערוכה חדשה בבית הגפן: "משובש.ת משותפת"

בבית הגפן בחיפה (רחוב הגפן 2) נפתחה באחרונה התערוכה "משובש.ת משותפת". התערוכה נפתחה בצל עליית ממשלת הימין "מלא-מלא" לשלטון ובצל העלייה החדה במפלס הגזענות והאלימות. דווקא בזמנים אפלים אלה, מבקשת התערוכה להדגיש את החשיבות של יצירת מרחבים משותפים.

את התערוכה אצרה יעל מסר, וזו משלבת עבודות שיצרו שמונה אמניות יהודיות וערביות במהלך 2022. האמניות הן: טליה הופמן, רחמה חמוזה, לי לוריאן, יארא מחאג'נה, נואל ערפאת, מעיין צדקה, ספא קדח וליאני שיין. העבודות כוללות שימוש בווידאו, בטקסטיל, בחומרים ארכיוניים, בפרפורמנס, בספרות עממית, בסאונד ובציורי קיר.

התערוכה היא אירוע השיא של הפרויקט "מרחב משותף-משובש", לציון שלושים שנה לעמותה סיכוי-אופק, בשיתוף גלריית בית הגפן. מארגני התערוכה מסרו: "הפרויקט נולד מתוך רצון לחקור ולבחון מחדש את המושג הרווח 'דו קיום' במציאות של אפליה והדרה. מטרה נוספת היא בחינה מחודשת של המתחים המבעבעים מתחת לפני השטח ביום-יום המקומי בין ערבים ליהודים".

לדבריהם: "האירועים הקשים שאירעו בחודש מאי 2021 המחישו את חשיבות הפרויקט ואת נחיצותו של מרחב המאפשר לאמניות לחקור את המהות של שותפות ושל חיים משותפים. בעבודותיהן, הן מראות כיצד מספקת פעולת האמנות זוויות ראייה חדשות למרחב המסוכסך והאלים שבו. אנו חיות וחיים".

שבע המלצות לפסטיבל הקולנוע היהודי בירושלים

פסטיבל הקולנוע היהודי בירושלים יחגוג השנה את מהדורתו ה-24. הפסטיבל המתקיים בסינמטק ירושלים ייפתח במוצאי שבת (17.12) ויינעל בחמישי (22.12). הפסטיבל יקרין מעל ארבעים סרטים מעשרים מדינות, וישלב שלל אירועים מיוחדים כגון מפגשים עם יוצרים ושחקנים מהארץ ומהעולם, הקרנות מיוחדות, הרצאות, פאנלים, תחרויות סרטים נושאות פרסים והופעות מוזיקליות חיות.

מערכת "זו הדרך" ממליצה על חמישה סרטים שיוקרנו במהלך הפסטיבל: "אנה והרופא המצרי" (טליה פינקל); "ברונקה" (שלמה סלוצקי); "ארה"ב והשואה - הדלת המוזהבת" (קן ברנס, לין נוביק, שרה בוטשטיין); "הכנו קניידלך למהפכה" (קלי ולבורן), "זיארה" (סימון ביטון); "המוחרם: שש תחנות להבנת החרם על ברוך שפינוזה" (דוד אופק); ו"שכנים" (מנו חליל).

אתר הפסטיבל: <https://jer-cin.org.il/he>

בהשתתפות הבימאי בילאל יוסף "חיים בצל המוות" יוקרן בגדה השמאלית בת"א

מועדון הגדה השמאלית בתל-אביב (אחד העם 70) יקרין במוצ"ש הקרוב (17.10) את הסרט "חיים בצל המוות". זה סרטו השישי של העורך, הצלם והבימאי הדוקומנטרי בילאל יוסף. יוסף ינכח בהקרנה יחד עם חבר הכנסת עופר כסיף (חד"ש), ואחריה יקיימו השניים שיחה פתוחה עם הקהל.

יותר מ-400 אזרחים ערבים נרצחו בישראל מאז 2019. אוזלת היד של הרשויות נוכח האלימות בחברה הערבית בישראל הובילה את יוסף ליצור את הסרט.

הסרט עורר עניין רב בקרב יוצרי קולנוע ובקרב הציבור הרחב, ואף שודר בערוץ כאן 11 הציבורי. בלב הסרט עומדת סוגיה כואבת המהלכת אימים על הציבור הערבי בישראל: הפשע והרצח המשתוללים ברחובותיו.

הסופר והעיתונאי עודה בשאראת פגש את יוסף לאחר הקרנת הבכורה של הסרט בפסטיבל הקולנוע ירושלים. בריאיון שערך עמו ופורסם בגיליון אוגוסט של ירחון הספרות והתרבות "אל-אצלאח" ("התיקון"), סיפר הבימאי כי הרעיון ליצירת הסרט נולד בשנת 2012: "אז התחתנתי וחזרתי לכפר מולדתי דבוריה לאחר שנעדרתי ממנו שנים. כאשר הגעתי הבחנתי מיד כי הכפר שינה את פניו. בעבר, כאשר נשמעו יריות, היה זה אירוע חריג ששימש נושא שיחה במשך ימים. כעת, כאשר יורים, האנשים מתייחסים אל העניין כאל תאונת דרכים קלה. אדישות זו הפחידה אותי לא פחות מהירי עצמו. כאשר חברה משלימה עם הפשע בקרבה, זה סימן לכך שהדברים נעים בכיוון הגרוע ביותר".

לדבריו: "נקודת המפנה הגיעה ב-2013, כאשר הזמר המפורסם שפיק כבאה נורה למוות בשובו ממסיבה באום אל-פחם. הכרתי אותו היטב. בשנת 2006, התחלתי ללמד קולנוע

סניפים נסגרים ומפגינים

סניף חד"ש יפו

אסיפה ציבורית
בהשתתפות ח"כ עופר כסיף
חמישי, 22.12, בשעה 20:00
רחוב השקמה 3, יפו

מועדון הגדה השמאלית

אחד העם 70, ת"א

גמר גביע העולם בכדורגל

הקרנה על מסך ענק
והרצאה מקדימה מאת אשר לוי
בנושא: כדורגל בינלאומי - גלובליזציה, לאומיות,
כיתתיות - הברית עם הקפיטליזם
ראשון, 18.12, בשעה 16:00

שירה בגדה #33

מנחה: אמיר חרש
משתתפים: צחי אבינעם, גיתית דהן, עינת לביאד,
אורית נוימאיר פוטשניק, מיכל פרי, אלי שמואלי
שלישי, 20.12, בשעה 20:00

הקרנת הסרט

"רתיעה"/רומן פולנסקי

בהנחיית הסופרת והפסיכולקאניאנית אורנה קסטל
ויוצרת הקולנוע ענבר שטיגליץ
בריטניה, 1965, 105 דקות (אנגלית; עם כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 24.12, בשעה 10:30

פעילי פורום העובדים של חד"ש יפגינו ביום חמישי השבוע (15.12) ברמת גן נגד הפרטת הדואר. הפעילים קוראים לתושבים לצאת ולהפגין מול עשרות הסניפים שנסגרו לאחרונה במסגרת הפרטת השירות הציבורי. ההפגנה תתקיים מול סניף הדואר ברחוב ביאליק 17, בשעה 17:00. לדבריהם: "זו פעולה ראשונה במאבק שיימשך עד לביטול ההפרטה והחזרת הסניפים לפעילות מלאה".

מחד"ש עובדים נמסר: "הדואר אינו מותרות ומספק שירות ציבורי חיוני לאוכלוסייה כולה. רבים עדיין מנהלים בו חשבונות ללא עמלה, מקבלים בסניפים את קצבאות הביטוח הלאומי, מקבלים ושולחים חבילות וכסף לחו"ל, ומשלמים חשבונות ומע"מ. הנפגעים העיקריים מההפרטה הם בעיקר האוכלוסיות המוחלשות. רבים מהם נטולי ידע טכנולוגי או טלפון חכם ואינטרנט, ואין באפשרותם להסתגל לסגירת עשרות סניפי הדואר. בימים אלה נסגרים סניפי דואר רבים בזה אחר זה, בעיר ובכפר, בערים הגדולות ובפרפריה, ומצומצמים שעות וימי הפעילות. סגירת הסניפים מלווה גם בהפרטת הדואר, זאת במטרה 'לשחרר' נדל"ן לבנייה עבור האלפיון העליון. כמו כל הפרטה - גם הפרטת הדואר פוגעת בעובדים ומעצימה את העבודה הקבלנית".

"אנו קוראים למאבק משותף של עובדים ואזרחים נגד מהלך הסגירה וההפרטה. אנו תובעים הפסקה מידית של סגירת הסניפים, ופתיחה מחדש של אלה שכבר נסגרו. על המדינה לספק פתרונות איכותיים וזמינים לשירותי דואר פיסיים, ולבטל את המהלך הציני של הפרטת הדואר.

נהרגו שני פועלי בניין פלסטינים

שני פועלי בניין פלסטינים נהרגו ועוד שלושה נפצעו (12.12), כתוצאה מקריסת פיגומים באתר בנייה ברחוב רקפת בהתנחלות גבעת זאב. פרויקט הבנייה נמצא באחריות חברת האחים אבו עי'אש. האתר נמצא בשטחים הפלסטיניים הכבושים, ולכן לא חלות עליו הוראות בטיחות בעבודה כמו בישראל.

בנובמבר 2021 שלח ארגון קו לעובד מכתב לאלוף פיקוד המרכז יהודה פוקס בדרישה להחיל בשטחים את הוראות הבטיחות בעבודה, אך העניין אינו מזיד לצבא.

השבוע באתר "זו הדרך"

נאסרה כניסתו לכנסת של יו"ר סיעת חד"ש בעיריית חיפה, הגמלאים הפגינו בדרישה להעלאת קצבאות הזקנה, מחאות המוניות בפרו לאחר מעצר הנשיא, האופוזיציה מתאמת מהלכים פרלמנטריים נגד ממשלת נתניהו ועוד...

zoha.org.il